ROK IV. LWÓW, STYCZEŃ 1938. Nr. 1.

GŁOS AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI LWOWSKIEJ

Jego Ekscelencji Najdostojniejszemu Arcypasterzowi Jubilatowi Ks. Metropolicie Dr Bolesławowi Twardowskiemu, J. E. Najprzewielebniejszemu Księdzu Biskupowi Dr Eugeniuszowi Baziakowi, Przewielebnym Księżom Asystentom Kościelnym, Zarządom Katolickich Stowarzyszeń, Dekanalnym i Parafialnym Zarządom Akcji Katolickiej oraz wszystkim Członkom Akcji Katolickiej składamy najserdeczniejsze życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku 1938.

Niech Boże Dziecię błogosławi i łaską Swą wspiera wszelkie prace, zmierzające do wprowadzenia w życie katolickich zasad społecznych tak, aby one stały się podstawą socjalnej przebudowy świata w duchu miłości i sprawiedliwości chrześcijańskiej.

Archidiecezjalny
INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ.

Ojciec św. Pius XI do Członków Akcji Katolickiej.

„...Oprócz duchowieństwa zachęcamy po ojcowsku najukochańszych synów Naszych ze stanu świeckiego, działających w szeregach tak drogiej Nam Akcji Katolickiej, których już przy innej okazji nazwaliśmy „szczególnym narzędziem Opatrzności“ w pracach Kościoła, tak uciążliwych w dzisiejszych warunkach. Akcja Katolicka musi być istotnie uważana za apostolstwo społeczne, ponieważ o to zabiega, aby Jezus Chrystus królował tak w życiu jednostek, jak też w rodzinach i społeczeństwie. Dlatego to na pierwszym miejscu pamiętać powinna z szczególną troskliwością o urabianiu i przygotowaniu swych członków do świętych bojów o sprawę Bożą. Takowej pracy przygotowawczej, aktualnej dziś i koniecznej więcej niż kiedykolwiek, wyprzedzającej jako konieczną podwalinę wszelką działalność praktyczną, od-

dadzą niemałe przysługi Koła studiów, Tygodnie społeczne, wiązanki wykładów obejmujących jedną całość i tym podobne urządzenia wszelkiego rodzaju, służące dokładniejszemu zaznajomieniu się z sposobami chrześcijańskiego rozwiązania zagadnień społecznych.

Rycerze Akcji Katolickiej, przygotowani w ten doskonały sposób, staną się niewątpliwie naprzód apostołami wśród towarzyszów pracy, a równocześnie cennymi pomocnikami kapłanów. Będą szerzyli światło prawdy i łagodzili niezliczone nędze ciała i duszy w tych wszystkich osrodkach, do których kapłan dotrzeć nie może z powodu panującego tam bez przyczyny uprzedzenia do kleru albo też opłakanej obojętności religijnej. W ten sposób zabiegać będą pod kierownictwem szczególnie doświadczonych kapłanów mężnie i wielkodusznie nad religijnem uświadomieniem mas robotniczych, tak wielce Nam drogich. Taką pracę uważamy za najpotężniejszy środek, aby robotników, ukochanych synów Naszych, obronić przed fałszami komunizmu.

Obok tego apostolstwa indywidualnego, często poufnego, ale zawsze niezmiernie zbawiennego, należy do zadań Akcji Katolickiej propaganda ustna i pisemna celem rozpowszechniania wśród jak najszerszych warstw znajomości owych podstawowych zasad orzeczeń papieskich, które służą do wprowadzenia chrześcijańskiego ustroju społecznego.

Naokoło Akcji Katolickiej skupiają się jak wojsko te stowarzyszenia, które nazwaliśmy już siłami pomocniczymi. Z ojcowską miłością zachęcamy je niniejszym, aby poświęciły się zadaniom, o których mówimy, nad które nie ma dziś nic ważniejszego".

(Encyklika „Quadragesimo Anno").

Od Wydawnictwa.

Uwzględniając potrzeby organizacji Akcji Katolickiej i życzenia skierowywane z różnych stron pod adresem wydawnictwa, przystępujemy — dzięki życzliwemu poparciu P. T. Zarządów czterech Stowarzyszeń A. K. — do wydawania „Głosu Akcji Katolickiej" każdego miesiąca.

Prenumerata pozostaje bez zmiany.

Ufamy, że Przewielebni Księża Asystenci, P. T. Zarządy Katolickich Stowarzyszeń Mężów, Kobiet i Młodzieży oraz ich Okręgi i Oddziały, dołożą usilnych starań, aby Głos Akcji Katolickiej był prenumerowany nie tylko przez Zarządy Parafialnej Akcji Katolickiej i Oddziały Stow. A. K., ale ponadto pry-

watnie przez Członków Akcji Katolickiej, a zwłaszcza tych, którzy pracują w Zarządach, Kierownictwach, sekcjach, zastępach itp.

Jesteśmy głęboko przekonani, że ci wszyscy, którym dobro Kościoła i organizacji Akcji Katolickiej leży głęboko na sercu, przyczynią się do rozwoju Głosu Akcji Katolickiej przez: a) rychłe wpłacanie prenumeraty, b) zjednywanie dalszych prenumeratorów, c) nadsyłanie Swych uwag i materiałów oraz d) zasilenie — w miarę możności — funduszu wydawniczego własną, choćby skromną, ofiarą pieniężną.

Dla ułatwienia wpłaty dołączamy do niniejszego numeru przekaz rozrachunkowy i prosimy gorąco o nadesłanie prenumeraty w kwocie 1 zł 50 gr za cały rok 1938. Prenumeratę można też wpłacać blankietem P. K. O. nr. 505.142 (konto Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej we Lwowie). Oddziały Kat. Stow. Mężów wpłacać mają prenumeratę za pośrednictwem swego Stowarzyszenia ul. Łozińskiego 6 (konto P. K. O. nr. 506.347), podobnie Oddziały K. S. Kobiet mogą wpłacać prenumeratę na konto P. K. O. swego Stowarzyszenia nr. 505.572. Przy wysyłce pieniędzy przekazem rozrachunkowym lub do Instytutu należy wyraźnie zaznaczyć, dla którego Oddziału Głos A. K. jest przeznaczony. Niewpłacenie tej należności w terminie do 20 stycznia 1938 może być przyczyną wstrzymania dalszej wysyłki „Głosu Akcji Katolickiej".

Nadmieniamy, że przekaz rozrachunkowy służy jedynie i wyłącznie do przesyłania pieniędzy dla Głosu Akcji Katolickiej za prenumeratę na rok bieżący, za roczniki z lat poprzednich lub ofiary na fundusz wydawniczy. Składki dla Stowarzyszeń lub należytości za materiały pobrane w naszej Składnicy wysyłać trzeba przez P. K. O. lub zwyczajnym przekazem pieniężnym.

Katolicy wobec zagadnień wsi polskiej.

(Deklaracja Rady Społecznej przy Prymasie Polski w sprawie stanu gospodarczo-społecznego wsi polskiej)

Stosunki gospodarcze i społeczne na wsi polskiej stanowią dziś głęboką troskę zarówno rządu jak i całego społeczeństwa. Naprawa ustroju rolnego i podniesienie kultury naszej wsi są jednym z najpilniejszych zadań państwowych. Sprawą tą zajmowała się ostatnio Rada Społeczna przy Ks. Prymasie Polski i w wyniku gruntownych badań tego problemu oraz długich dyskusyj w swym gronie, ogłosiła deklarację, która w obecnych warunkach ma poważne znaczenie jako opinia czynników katolickich.

Deklaracja ta brzmi dosłownie:

1. Stan gospodarczo-społeczny wsi polskiej wykazuje bardzo poważne niedomagania, jak przede wszystkim: a) przeważnie niski poziom kultury i techniki rolnej, b) małą rentowność gospodarstwa rolnego, c) nadmierne rozdrobnienie własności rolnej w niektórych zwłaszcza okręgach, d) wadliwy układ wewnętrzny drobnej własności rolnej (szachownica itp.), e) przeludnienie wsi, wywołane w wielkiej mierze niemożnością odpływu pewnej części przyrostu ludności wiejskiej do innych dziedzin gospodarki społecznej.

2. Wskutek tych warunków występuje w Polsce kwestia agrarna a szczególnie na odcinku drobnej (włościańskiej) własności rolnej, w zaognionej formie. Jest zaś ona źródłem wstrząsów społecznych w kraju, zagraża jego pokojowi wewnętrznemu, sile i zwartości państwa, stała się wdzięcznym podłożem dla akcji elementów wywrotowych.

3. Usunięcie tych niedomagań musi być przedmiotem żywej troski katolickiej myśli i akcji społecznej, bo z jednej strony stan ten jest w pewnej mierze sprzeczny z postulatami sprawiedliwości społecznej, z drugiej zaś prowadzi do obniżenia poziomu moralnego ludności wiejskiej a w dalszych konsekwencjach także do osłabienia jej uczuć religijnych i przywiązania do Kościoła.

4. Usunięcie tych niedomagań nie da się osiągnąć z pomocą jednego uniwersalnego środka. Wymaga ono akcji celowej i systematycznej o szerokiej skali środków i sposobów. M. in. szczególne znaczenie pod tym względem posiadają: a) podniesienie kultury i techniki rolnej oraz polepszenie przedmiotowych warunków pracy gospodarczej przez oświatę rolną, meliorację, reformę struktury wewnętrznej własności rolnej, spółdzielczość rolniczą, zwłaszcza handlową; b) zwiększenie udziału ludności wiejskiej w dochodzie społecznym za pomocą takich sposobów jak odpowiednia polityka cen, rozbudowa i potanienie środków komunikacyjnych itp.; c) rozbudowa przemysłu ludowego i rzemiosła na wsi; d) umożliwienie odpływu pewnego odsetka przyrostu ludności wiejskiej do miast lub do przemysłu; e) intensywna kolonizacja wewnętrzna drogą tworzenia nowych samodzielnych i samowystarczalnych gospodarstw włościańskich i upełnorolnienie gospodarstw karłowatych.

5. Ze względu na charakter etyczno-społeczny ustroju własnościowego wsi polskiej, katolicką myśl społeczną interesuje w szczególny sposób jego racjonalna reforma w kierunku popolepszenia stanu posiadania warstwy włościańskiej.

6. Katolicka myśl społeczna wypowiada się w tym kierunku wyraźnie: Leon XIII w „Rerum Novarum“ stwierdza, że *„dobrze zorganizowane państwo powinno zapewnić obywatelom w do-*

statecznej mierze także dobra materialne i zewnętrzne, których używanie jest konieczne do praktykowania cnoty" i nakłada na to państwo obowiązek *„o słuszniejszy rozdział dóbr doczesnych"* i jak największe rozpowszechnienie własności. Pius XI w *„Quadragesimo anno"* nie godząc się na to, *„aby krzycząca i nieuzasadniona nierówność w podziale dóbr ziemskich miała na prawdę odpowiadać zamiarom Stwórcy"* i wychodząc skutkiem tego z założenia, że *„wielkie reformy są konieczne i szybko przyjść winny"*, każe *„dążyć do uzgodnienia podziału dóbr stworzonych z dobrem wspólnym czyli z zasadami sprawiedliwości społecznej"*, podejmować starania o jak największe rozpowszechnienie własności celem przełamania proletaryzmu i nędzy szerokich mas i żaląc się na zlekceważenie i niewykonanie zasad postawionych przez Leona XIII, przestrzega, że *„tylko za cenę wejścia na drogę stanowczego i bezwzględnego wprowadzenia tych zasad w życie, będzie można przed żywiołami przewrotu uratować ustrój publiczny, pokój i bezpieczeństwo społeczne"*. Te zasady odnoszą się także do własności ziemskiej.

7. Reforma ustroju własnościowego, idąca w wyżej zakreślonym kierunku, jest jednym z głównych zadań celowej i roztropnej polityki agrarnej państwa.

8. Wśród sposobów realizowania tej polityki agrarnej przez państwo wysuwa się na pierwsze miejsce popieranie i kontrolowanie samorzutnej ewolucji w kierunku powiększenia stanu posiadania własności drobnej.

9. W razie nieskuteczności lub niedostateczności innych środków nie można państwu odmówić prawa przymusowego wywłaszczenia. Środek ten należy uważać jednak za wyjątkowy, a okres parcelacji przymusowej nie może skutkiem tego trwać bez końca.

10. Przymusowe wywłaszczenie musi w każdym wypadku zapewnić dotychczasowemu właścicielowi należyte odszkodowanie tj. takie, które nie wykazuje rażącej różnicy w stosunku do ceny rynkowej i umożliwia mu stworzenie innego warsztatu gospodarczego.

11. Wymogi celowej, roztropnej polityki agrarnej dopuszczają przeobrażenie ustroju agrarnego (zwłaszcza gdy chodzi o przymusową parcelację) w tych granicach, na jakie pozwala wzgląd na poziom gospodarki rolnej, zdolność produkcyjna rolnictwa, potrzeba wyżywienia i obrony kraju.

12. Konieczność naprawy polskiego ustroju rolnego nie wymaga jednak całkowitego i bezwzględnego zniesienia wielkiej własności. Za pozostawieniem jej w pewnych granicach, zwłaszcza jako placówek o specjalnych zadaniach w produkcji rolnej (doświadczalnictwo, hodowla zarodowa, specjalne uprawy itp.), przemawia ten wzgląd, że wypełnia ona dodatnią rolę

w dziedzinie gospodarczej i kulturalnej. O granicach, w jakich ma pozostać, rozstrzyga jej pożyteczność społeczna.

13. Schematycznemu i bezwzględnemu wyznaczeniu pewnego maximum posiadania przeciwstawiają się względy zarówno natury moralnej, jak i gospodarczej.

Z drugiej jednak strony w warunkach polskich, wobec postępującego rozdrabniania gruntów włościańskich poniżej rozmiarów, które mogą zapewnić byt materialny rodziny, jest rzeczą konieczną zastosowanie pewnych norm prawnych, popartych odpowiednią polityką finansowo-kredytową, które by stwarzały warunki dla powstawania niepodzielnych rodzinnych gospodarstw włościańskich. To ograniczenie swobody rozporządzania własnością rolną (zgodne z tym, co mówi „Quadragesimo anno" o prawie państwa do uregulowania ustroju własnościowego) jest niezbędnym ogniwem akcji przebudowy stosunków własnościowych wsi, przyczyni się, poza tym do wytworzenia tradycji rodzinnej i stanowej włościaństwa polskiego i wpłynie dodatnio na jego moralny, kulturalny i gospodarczy poziom.

14. Warunki wsi polskiej stwarzają szczególnie podatny grunt dla przebudowy jej ustroju społecznego i gospodarczego według wskazań encykliki „Quadragesimo anno" tj. ujęcia jej w formy organizacji korporacyjnej. **Ustrój bowiem korporacyjny posiada takie właściwości, które winny usunąć wiele obecnych niedomagań wsi polskiej i podnieść ją na wyższy stopień kultury duchowej i materialnej.**

Twórzmy Zarządy Parafialnej Akcji Katolickiej!

Utworzenie w parafii samych tylko Oddziałów Stowarzyszeń Akcji Katolickiej (Mężów, Kobiet, Młodzieży Męskiej i Żeńskiej) nie jest jeszcze wykończeniem budowy organizacji Parafialnej Akcji Katolickiej. Obok Akcji Katolickiej specjalnej (Stowarzyszenia) ma **powstać jeszcze Akcja Katolicka ogólna**, której zadania i obowiązki są przewidziane w „Statucie Konstytucyjnym Akcji Katolickiej w Polsce" i regulaminie Parafialnej Akcji Katolickiej z r. 1930. Wprowadzenia tejże Akcji domaga się instrukcja programowa Episkopatu z 20 września 1933 r. i programy roczne. Program pracy Akcji Katolickiej na r. 1937, zatwierdzony przez Komisję Episkopatu w dniu 11 stycznia 1937, domagał się w dziedzinie organizacyjnej wykończenia organizacji Akcji Katolickiej w Polsce przez: „**organizację Parafialnej Akcji Katolickiej** tam, **gdzie jeszcze nie powstała**"...

W naszej archidiecezji są jeszcze takie parafie, w których nie ma Zarządu Parafialnej Akcji Katolickiej, chociaż istnieją wszystkie cztery Oddziały Stowarzyszeń A. K. Organizację Akcji

Katolickiej w tych parafiach należy uzupełnić w myśl obowiązujących w Polsce statutów i programów. Działalność czterech grup organizacyjnych, obejmujących członków Akcji Katolickiej całej parafii, musi być zjednoczona i uporządkowana czyli skoordynowana.

„...Aby cała ta wielka organizacja, składająca się z mnóstwa cząstek jednym była owiana duchem i mogła a umiała w jednolity sposób wykonywać program i zadania Akcji Katolickiej, stworzono już poprzednio w Naczelnym Instytucie Akcji Katolickiej centralę dla uzgodniania współpracy Związków i Diecezjalnych Instytutów Akcji Katolickiej w całym kraju. Diecezjalne Instytuty uczyniono kierownikiem programowej pracy Akcji Katolickiej i łącznikiem wszystkich Stowarzyszeń Akcji Katolickiej w obrębie diecezji. Parafialnym Akcjom Katolickim powierzono wykonywanie tych samych zadań w parafiach.

Parafialne Akcje Katolickie bowiem mają być ogniskiem Oddziałów w obrębie parafii a właściwie nie mogą istnieć bez Oddziałów. Coraz więcej obecnie powstaje Parafialnych Akcyj Katolickich, ponieważ w parafiach przeważnie już istnieją cztery zasadnicze oddziały Stowarzyszeń diecezjalnych.

Na Parafialną Akcję Katolicką przyszła zatem kolej wyszkalania swych ludzi i poznawania pracy. Na Parafialnych Akcjach Katolickich bowiem spoczywać będzie głównie zadanie przeprowadzenia i zgodnego uporządkowania pracy apostolskiej w parafii. Parafialne Akcje Katolickie i ich prezesi kierować mają nie tylko zbiorową pracą Akcji Katolickiej, ale ważniejszym w wielu wypadkach podziałem pracy apostolskiej w parafii".[1])

Hasłem naszym w dziedzinie organizacyjnej w roku bieżącym winno być: „T w ó r z m y Z a r z ą d y P a r a f i a l n e j A k c j i K a t o l i c k i e j!"...

Aby pracę pod tym względem ułatwić, podajemy następujące wskazania na podstawie statutu i regulaminu Akcji Katolickiej:

I. Zarząd Parafialnej Akcji Katolickiej.

W myśl art. 17 statutu konstytucyjnego i § 3 regulaminu P. A. K. w skład Parafialnego Zarządu Akcji Katolickiej wchodzą:

1) Prezes, zaproponowany przez Ks. Proboszcza wybitny katolik, upatrzony zwyczajnie z pośród prezesów organizacyj katolickich a zatwierdzony na trzy lata przez Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej.

2) Prezesi i Prezeski Oddziałów Katol. Stow. Mężów, Kobiet, Młodzieży Męskiej i Żeńskiej.

3) Wyjątkowo i w ograniczonej liczbie inni wybitni kato-

[1]) Ks. Biskup Stanisław Adamski: „Podstawy Akcji Katolickiej w Polsce" (zob. „Ruch Katolicki" — listodad 1937, str. 502.

licy z parafii wybrani przez Zarząd P. A. K. na wniosek Asystenta Kościelnego.

Zarząd wybiera ze swego grona Wiceprezesa i Sekretarza.

II. Zadania i obowiązki Zarządu P. A. K.

Zarząd Parafialnej Akcji Katolickiej jest władzą kierowniczą i organizacyjną Akcji Katolickiej w parafii i jako taka:

1) kieruje Akcją Katolicką w parafii,

2) spełnia zadania zlecone jej przez Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej,

3) popiera rozwój organizacyj katolickich (zwłaszcza Oddziałów katolickiego Stowarzyszenia Mężów, Kobiet, Młodzieży Męskiej i Żeńskiej),

4) budzi ducha apostolskiego i świadomość obowiązku współpracy ludzi świeckich z hierarchią kościelną dla Królestwa Chrystusowego,

5) wyrabia opinię katolicką,

6) szerzy wydawnictwa z dziedziny Akcji Katolickiej,

7) ustala budżet Parafialnej Akcji Katolickiej (ogólnej nie zaś Oddziałów Stowarzyszeń A. K.),

8) urządza i kieruje w obrębie parafii wspólnymi obchodami i manifestacjami katolickimi.

III. Stosunek Zarządu P. A. K. do Oddziałów Stowarzyszeń A. Kat.

Zarząd Parafialnej Akcji Katolickiej nie może wglądać w wewnętrzne sprawy organizacyj przyjętych do Akcji Katolickiej. Powinien natomiast wszelkimi sposobami popierać ich rozwój i działalność w tym celu, aby ożywione duchem apostolskim chlubnie spełniały swoje szczególne ustawowe zadania, a w duchu solidarności katolickiej gorliwie wypełniały zlecone im przez Zarząd P. A. K. czyny z zakresu wspólnej Akcji Katolickiej.

Zrzeszone w Parafialnej Akcji Katolickiej stowarzyszenia są obowiązane wychowywać swych członków do apostolstwa świeckiego, wypełniać zlecone im przez Akcję Katolicką zadania w zakresie tegoż apostolstwa i brać udział w pracach i manifestacjach katolickich, zarządzonych przez Akcję Katolicką. Zresztą zachowują organizacje katolickie swą autonomię i rozwijają swobodnie swą działalność pod kierownictwem swych władz na podstawie własnych statutów.

IV. Stosunek P. A. K. do Asystenta Kościelnego.

Asystentem Kościelnym Parafialnej Akcji Katolickiej jest Ks. Proboszcz a w wyjątkowych wypadkach inny kapłan przez Arcypasterza zamianowany.

Asystent Kościelny czuwa nad tym, by działalność Akcji Katolickiej w parafii była zgodna z zasadami Kościoła i zarządzeniami Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej. Bie-

rze udział we wszystkich zebraniach Parafialnej Akcji Katolickiej i ma wgląd w całą jej pracę z prawem zawieszania uchwał i zarządzeń.

Prezes i sekretarz P. A. K. powinni być w ustawicznej styczności z Asystentem Kościelnym, informować go o wszystkim i odbierać od niego wskazówki i plany ogólnej i szczególnej akcji.

Posiedzenie Zarządu P. A. K. zwołuje prezes w porozumieniu z Parafialnym Asystentem Kościelnym w miarę potrzeby, a przynajmniej raz na miesiąc.

Na zebraniach P. A. K. przewodniczy prezes, a uchwały zapadają większością głosów.

Jak układać program pracy.

Zarząd Parafialnej Akcji Katolickiej podejmując pracę w parafii, widzi, że wśród oczekujących go zadań, jedne są pilniejsze, inne mogą być wykonane po pewnym czasie. Z sekciarzem, który zjawia się w parafii, by szerzyć w niej pisma wrogie naszej religii, trzeba się zaraz rozprawić, aby udaremnić jego zabiegi. Gdy chcemy natomiast przygotować ludzi do walki z sekciarstwem i w tym celu postanowiamy zorganizować kilka wykładów, możemy to uczynić zaraz, albo odłożyć na czas późniejszy, odpowiedniejszy.

Dalej — Parafialny Zarząd Akcji Katolickiej stanąć może wobec zadań, które uda mu się wykonać jednorazowym wysiłkiem, mogą zaś zdarzyć się inne prace, przy wykonywaniu których potrzeba długiego okresu czasu.

Skoro zatem stwierdzamy, że niektóre zadania Zarządu Parafialnej Akcji Katolickiej są pilniejsze, inne mogą być później wykonane, jedne wymagają krótkiego wysiłku, inne długiej pracy, dochodzimy do wniosku, że jest pewna kolejność w spełnianiu zadań, pewien określony porządek.

Jeżeli Zarząd Parafialnej Akcji Katolickiej chce, by działalność jego była owocną, powinien ująć całość swych działań w pewien plan, ułożyć sobie program pracy na pewien okres, roczny czy półroczny.

Zadania, jakie stoją przed Zarządem, możemy podzielić na wewnętrzne, — które odnoszą się do przygotowania wewnętrznego i apostolskiego członków Zarządu oraz na zewnętrzne, to znaczy praktyczne prace na terenie parafii.

Zatem program obejmowałby najpierw przygotowanie Zarządu samego. Zarząd ma stanowić elitę parafii, ma kierować pracą katolicką, oddziaływać na innych. Stąd musi wpierw sam zdobyć te wartości, które chce innym przekazać. Program przygotowania Zarządu obejmować będzie zarówno kształcenie umysłu, jak woli i serca. A więc program nasz, uwzględniający co

miesiąc posiedzenie Zarządu Parafialnej A. K. musi przewidzieć w nim pogadankę. Prócz tego w programie przewidzieć trzeba na posiedzeniach wspólne czytania „Ruchu Katolickiego“, „Głosu Akcji Katolickiej“, książek religijnych itd.

Obok działalności zmierzającej do wewnętrznego wyrobienia członków mają być uwzględniane prace zewnętrzne, które wykonać ma Zarząd Parafialnej A. K. Dwojakiego rodzaju będą te prace — jedne ogólne dla wszystkich parafij, ogłaszane przeważnie przez Archidiecezjalny Instytut A. K., drugie — specjalne, zależne od warunków parafialnych czyli miejscowych.

A więc do prac ogólnych należy przede wszystkim urzeczywistnienie hasła Najdostojniejszego Episkopatu Polski, które na rok bieżący brzmi: *„Katolickie zasady społeczne podstawą socjalnej przebudowy świata“*. Realizować je to nie tylko urządzić uroczyste zebranie lub akademię w święto Chrystusa Króla, lecz znaczy to pracować nad wprowadzeniem hasła w życie przez cały rok. (Zob. „Głos A. K.“ nr. 5/1937 str. 84 i nr. 1/1938 str. 11).

Do programu prac ogólnych zaliczyć jeszcze wypada współdziałanie z Oddziałami Stowarzyszeń, troskę o ich wzajemne zbliżenie, udzielanie im poparcia z okazji organizowanych przez Oddziały ich własnych świąt patronalnych itp.

Program prac powinien objąć również propagandę rekolekcyj. Trzeba sprawę tej propagandy dobrze przygotować, aby dała ona należyte wyniki. Tłumaczyć trzeba cel rekolekcyj zamkniętych, następnie zbierać fundusze i zabiegać o pozyskanie kandydatów na rekolekcje.

Poza tymi pracami ogólnymi są jeszcze zadania specjalne, różne w rozmaitych parafiach, które muszą być koniecznie uwzględnione w programie działania. W jednych parafiach będzie to zwalczanie sekciarstwa, niedowiarstwa, w innych pijaństwa, niemoralności, zgorszenia, złych książek — potrzeba opieki nad młodzieżą, rodziną, nad bezrobotnymi i wiele jeszcze innych zadań, które spełnić ma Akcja Katolicka w parafii. Chodzi o to, by Zarząd potrzeby te stwierdził, by na posiedzeniach swych obmyślił środki działania, by ustalił w jakiej kolejności należy poszczególnym niedomaganiom zaradzić.

Słowem chodzi o ułożenie programu pracy, umiejętne rozłożenie jej na szereg miesięcy. Program taki jest potrzebny i możliwy, bylebyśmy sobie zdawali sprawę z zadań, które włożono na barki naszego Zarządu Parafialnej Akcji Katolickiej.

Zdajmy sobie sprawę, że tylko praca systematyczna, planowa, przynieść może Akcji Katolickiej w każdej parafii pełne powodzenie.

Wobec nowego hasła.

Począwszy od święta Chrystusa Króla Akcja Katolicka w Polsce rozwija swą działalność na podstawie hasła Episkopatu Polski: „Katolickie zasady społeczne podstawą socjalnej przebudowy świata".

Zarządy Parafialnej Akcji Katolickiej oraz wszystkie Oddziały powinny się tym przedmiotem zająć jak najdokładniej za pomocą czytania papieskich encyklik społecznych, wykładów, kursów, pogadanek itp.

Wykłady czy pogadanki na temat nowego hasła czyli katolickiej myśli społecznej można ująć w następujących cyklach (grupach).

I. Współczesne prądy społeczne.

Tematy wykładów: 1) Ateizm (niewiara) u podstaw kwestii społecznej. 2) Liberalizm i kapitalizm. 3) Socjalizm i komunizm. 4) Faszyzm i hitleryzm. 5) Umiar katolickiej myśli społecznej.

II. Podstawy katolickiej myśli społecznej.

Tematy wykładów: 1) Teologiczne podstawy katolickiej myśli społecznej. 2) Znaczenie społecznych encyklik papieskich. 3) Pojęcie i istota sprawiedliwości. 4) Sprawiedliwość i miłość regulatorem życia społecznego. 5) Własność prywatna (jej pojęcie i granice). 6) Wzajemny stosunek pracodawców do pracobiorców. 7) Organizacja zawodowa.

III. Plan i środki do realizacji katolickiej myśli społecznej.

Tematy wykładów: 1) Pojęcie i urzeczywistnienie ustroju korporacyjnego. 2) Naprawa sumienia i obyczajów społecznych. 3) Uwłaszczenie proletariatu. 4) Praca dobroczynna (miłosierdzie chrześcijańskie) w parafii. 5) Rola Kościoła i Państwa wobec zagadnień społecznych — na podstawie encyklik papieskich.

Równolegle do wykładów i pogadanek na temat katolickiej myśli społecznej wśród członków Akcji Katolickiej powinna rozwijać się w każdej parafii działalność praktyczna, przez rozszerzanie encyklik papieskich, książek i broszur katolickich związanych z nowym hasłem, przez wykłady dla ogółu katolików, rozprowadzenie ulotek antykomunistycznych, zaopiekowanie się ubogimi, bezrobotnymi i otwieranie dla nich warsztatów pracy (stragany, chałupnictwo), popieranie kas kredytu bezprocentowego itp.

W związku z wyżej podanymi tematami zwracamy uwagę na aktualne wydawnictwa, których wykaz podajemy na str. 2 i 3 okł.

Przypomnienia i wskazania dla Zarządów P. A. K. na styczeń 1938.

W dziedzinie organizacyjnej:

1. Zaprenumerować czasopisma organizacyjne A. K. (Adresy i inne bliższe szczegóły zob. na str. 4-ej okładki).
2. Opracować program pracy na r. 1938 i uzgodnić z Oddziałami Stowarzyszeń A. K. sposób jego wykonania.
3. Wysłać do Instytutu A. K. we Lwowie (ul. Fredry 3) sprawozdanie za rok 1937 na formularzu otrzymanym z Instytutu. (Oddziały wysyłają sprawozdania wprost do Stow.).

W dziedzinie ideologicznej i pracy apostolskiej:

1. Ułożyć program urzeczywistnienia na terenie parafii nowego hasła: „Katolickie zasady społeczne podstawą socjalnej przebudowy świata".
2. Przygotować wspólnie z Oddziałami Stow. A. K. na niedzielę 6 lub 13 lutego b. r. obchód XVI rocznicy koronacji Ojca św. Piusa XI. W przemówieniu uwzględnić rolę obecnego Ojca św. wobec rozwiązania kwestii społecznej (encykliki: „Quadragesimo anno" i „Divini Redemptoris"). Odpowiednie materiały zamówić w Składnicy Akcji Katolickiej (Lwów, Fredry 3).
3. Przygotować na 1-szy tydzień lutego br. zebranie poświęcone zagadnieniu walki z alkoholizmem jako jedną z klęsk życia społecznego.

Odezwa do Społeczeństwa Katolickiego.

Ojciec św. Pius XI wezwał wszystkich świeckich katolików do udziału w hierarchicznym apostolstwie Kościoła czyli do pracy w Akcji Katolickiej.

Akcja Katolicka zmierza do odnowienia życia katolickiego w jednostkach, rodzinach i całym społeczeństwie przez obronę zasad religijnych i moralnych, przez zdrową i pożyteczną akcję społeczną.

Organizacja Akcji Katolickiej spotyka na drodze swego rozwoju najrozmaitsze zewnętrzne i wewnętrzne przeszkody. Z jednej strony liczni wrogowie prawdy Chrystusowej a z drugiej obojętność samych katolików. W tych warunkach położenie katolickiej Polski jest bardzo groźne i niebezpieczne. Podobne stosunki w Hiszpanii przyczyniły się w znacznej mierze do umocnienia się wpływów komunistycznych, które doprowadziły do masowych morderstw i haniebnego spustoszenia skarbów kultury i cywilizacji hiszpańskiego narodu.

„Nie wolno niczego zaniedbać — woła Ojciec św. Pius XI w encyklice „Quadragesimo anno" — by tak straszne klęski od ludzkości odwrócić: ku temu zmierzać winny nasze prace i wszystkie wysiłki oraz wytrwałe a żarliwe modły nasze do Boga. Wszakże z pomocą łaski Bożej losy ludzkości w naszym są ręku".

Jako przedstawiciele diecezjalnej Akcji Katolickiej zwraca-

my się do wszystkich katolików-Polaków w archidiecezji lwowskiej, by czynem Swoim dopomogli do rozwoju Akcji Katolickiej, a tym samym przyczynili się do zwycięstwa zasad Chrystusowych. Są wprawdzie osoby, którym ważne przyczyny nie pozwalają brać czynnego udziału w pracach organizacyjnych Akcji Katolickiej, ale w takim wypadku pamiętać należy o słowach Ojca św. Piusa XI: „Są różne apostolstwa: apostolstwo modlitwy, czynu, słowa, pióra, nawet apostolstwo finansowe, potrzebne jest bowiem wspieranie materialne dzieła Bożego między ludźmi". Brak potrzebnych funduszów na pracę organizacyjną jest jedną z głównych przyczyn słabego stosunkowo rozwoju Akcji Katolickiej w archidiecezji lwowskiej. Same bowiem groszowe składki członków i zbiórki kościelne a nawet dobrowolne datki Duchowieństwa (po 2 zł miesięcznie) bezwzględnie nie wystarczą. Potrzebne są większe fundusze na wyjazdy organizacyjne, urządzanie kursów i rekolekcyj zamkniętych, utrzymanie koniecznych sił instruktorskich, na akcję propagandową itp.

Wobec tego prosimy wszystkich ludzi dobrej woli o materialne poparcie dla organizacji Akcji Katolickiej. Niech za przykładem Duchowieństwa również osoby świeckie pospieszą z pomocą materialną przez zdeklarowanie i wpłacanie stałych ofiar pieniężnych, lub przynajmniej jednorazowego datku na cele organizacyjne A. K.

Ofiara ta przyczyni się do rozwoju Akcji Katolickiej, tego zbożnego dzieła, tak bardzo pożytecznego dla Kościoła, Narodu i Państwa.

Pamięć o ważności i wzniosłości celu Akcji Katolickiej winna być zachętą do ofiarnego czynu. Świadomość zaś spełnionego chlubnie obowiązku wobec życia katolickiego niech będzie dla wszystkich P. T. Ofiarodawców już w tym życiu miłą i cenną nagrodą.

Ks. Andrzej Gromadzki — Sekretarz Arch. Inst. Akcji Kat.
Stanisław Lange — Prezes Arch. Inst. A. K.

Dr Stanisław Hr. Badeni — Józef Balanda — Adolf Cieński Zofia Hr. Gołuchowska — Prof. Dr Leon Halban — Jan Popowicz — Dr Stanisław Sawczyn — Władysław Wrabec — Jan Susz
Członkowie Arch. Rady Akcji Katolickiej.

Ks. Kazimierz Gumol — Sekretarz Kat. Stow. Mężów
Jan Tadeusz Nowakowski — Prezes Kat. Stow. Mężów.

Dr Ludwika Kownacka — Sekretarka Kat. Stow. Kobiet
Bronisława Widłowa — Prezeska Kat. Stow. Kobiet

Jan Wąsowicz — Sekr. Kat. Stow. Młodz. Męsk.
Kazimierz Dzierżanowski — Prezes Kat. Stow. Mł. Męsk.

Helena Praschil
Prezeska Katol. Stow. Młodzieży Żeńskiej.

UWAGA:

Deklaracje prosimy wysyłać pod adresem *Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej we Lwowie, ul. Fredry 3,* który po otrzymaniu deklaracji wyśle P. T. Ofiarodawcy, blankiety nadawcze P. K. O. nr 505.142.

Kronika.

Nominacje Prezesów Parafialnej Akcji Katolickiej: 105. Kołomyja, p. Karol Sobota, 106. Łopatyn — p. Jan Rozwadowski, 107. Podwołoczyska — p. Jan Tymczyński, 108. Sokołów k. Stryja — p. Kazimierz Żelazowski, 109. Tartaków — p. Stefan Biliński.

Zmiany na stanowisku Prezesa Parafialnej Akcji Katolickiej (podajemy nazwiska nowych Prezesów): Brody — p. Inż. Antoni Homelski, Hanaczów — p. Antoni Kwaśniowski, Niżniów — p. Wojciech Kopkowicz, Lipsko — p. Karol Wołoszyn, Podhajce — p. Witalis Aman, Szybalin — p. Szczepan Nieboraczyk.

KRONIKA ŻAŁOBNA.

Zmarli: śp. Jan Chlamtacz, prezes P. A. K. św. Wincentego a Paulo we Lwowie i śp. Jan Bizuń, prezes P. A. K. w Podhajcach. *R. i. p.*

DATKI NA FUNDUSZ WYDAWNICZY „GŁOSU A. K."

Ks. Hopek Stanisław 0.50, p. Dziunikowska Paulina 1.00, p. Grabowski Paweł 1.50, p. Hnatowa Elżbieta 0.50, p. Treter Stanisław 3.50, Ks. Chłopecki Romuald 1.50. — Wszystkim P. T. Ofiarodawcom „Bóg zapłać!"

U. P. Synowódzko Wyżne zamówił 5 egz. „Głosu A. K." na r. 1938. Vivat sequens!

DOBROWOLNE DATKI, OFIARY I ZBIÓRKI NA CELE ORGANIZACYJNE INSTYTUTU A. K.

P. T. Ks. Procyk 4, Ks. Nabielec 5, Ks. Perenc 0.50, *p. Dr Stanisław hr. Badeni 400,* P. A. K. Kochawina 1.40, U. P. Nawaria 5, *Ks. Stokłosa 20,* U. P. Felicjental 9.66, U. P. Bogdanówka zbor. 4.57, U. P. Sarnki dolne 2, U. P. Nadwórna 2.50, U. P. Płazów 15, U. P. Bełżec 6.46, U.P. Ostrów k. Sokala 12.50, U. P. Sieniawa 5, U. P. Bednarów 3, U. P. Borki Wielkie 7, U. P. Załoźce 6, U. P. Podhorce 6.46, U. P. Nowostawce 4, U. P. Rasztowce 2.11, P. A. K. Obertyn 10, *P. A. K. Rawa Ruska 20,* K. S. M. Dawidów 9, U. P. Knihynicze 3. 29, U. P. Ulicko-Seredkiewicz 8, U. P. Potok Złoty 5, U. P. Świtarzów 12.71, U. P. Pistyń 5, *P. A. K. Śniatyn 30,* U. P. Bohorodczany 3, U. P. Lwów — św. Antoniego 7.20, U. P. Ostapie 11.48, U. P. Horodnica 10, P. A. K. Lubień Wielki 2, U. P. Janów k. Tremb. 3.87, U. P. Daszawa 15.53, *U. P. Czortków 22,* U. P. Łukawiec 5, P. A. K. Żurawno 9.60, U. P. Lubaczów 15, *SS. Karmelitanki Bose — Lwów* 20, U. P. Jacowce 1.70, U. P. Tuczne 4, U. P. Wolica derewlańska 3, U. P. Bekerów 4.58, U. P. Niemirów 2.70, P. A. K. Kamionka Str. 12.50, U. P. Szwejków 2, U. P. Ładyczyn 2, K. S. M. Kołomyja 12, *P. A. K. Sokal 20.45, P. A. K. Stanisławów 46,* P. A. K. Brody 13.10, U. P. Płotycz 7, K. S. M. Tłumacz 7.50, U. P. Rożniatów 5.70, U. P. Rakowiec 5, K. S. K. Radziechów 19.39, U. P. Bohorodyczyn 5, S. S. Miłosierdzia Nowosiółka k. Złocz. 2.50, K. S. K. Lubaczów 4, *K. S. M. Ż. Kopyczyńce 20.* — Niech Bóg wszystkim P. T. Ofiarodawcom stokrotnie wynagrodzi.

Katolickie Stowarzyszenie Mężów

LWÓW, ul. Łozińskiego 6, I p. ~ Telef. 297-55 ~ PKO nr. 506.347.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku Zarząd Katolickiego Stowarzyszenia Mężów we Lwowie składa jak najserdeczniejsze życzenia Przewielebnym Księżom Asystentom, Prezesom, wszystkim członkom Oddziałów, jakoteż Sympatykom naszego Stowarzyszenia.

1) *Z Nowym Rokiem.*

Rok 1938, który w imię Boże zaczynamy, musi być rokiem konsolidacji sił katolickich w Polsce, celem rozpoczęcia zdobywczej ofenzywy o społeczne panowanie Chrystusa Króla w naszej Ojczyźnie.

Najwyższy zatem czas, by siecią naszej organizacji objęte zostały wszystkie ośrodki archidiecezji, by Oddziały już istniejące podniosły poziom swego życia organizacyjnego.

Do zdobywczej ofenzywy potrzeba silnej, harmonijnie i zdecydowanie działającej armii, taką zaś armią jest właśnie Akcja Katolicka, powołana z natury swej do obrony i rozszerzania królestwa Chrystusowego na ziemi. Ojciec św. wielką rolę przypisuje naszej organizacji w Akcji Katolickiej, która dzięki autorytetowi i znaczeniu swych członków w życiu społecznym, winna zaważyć na losach całego ruchu katolickiego. Stanie się to zaś wtedy, jeśli Oddziały nasze będą naprawdę Oddziałami czynnymi a członkowie w stu procentach świadomymi katolikami.

Zacznijmy zatem ten rok 1938 z tą intencją, by przez uświadomienie katolicko-społeczne nas samych przygotować grunt pod przebudowę według zasad Chrystusowych ustroju społecznego w naszej Ojczyźnie.

2) *Program pracy na styczeń.*

Dla kierownictw.

a) Zaznajomić się dokładnie z rozdziałem podręcznika organizacyjnego, t. II. pt. „Program pracy".

b) Ułożyć porządek walnego zebrania i plenarnego.

c) Przygotować sprawozdanie z działalności i kasowe, oraz program pracy i budżet na rok 1938.

Dla zebrań plenarnych.

a) Przeprowadzić kwadrans ewangeliczny według czasopisma „Na Wyżyny".

b) Przeprowadzić pogadankę na temat „Kapitał a praca".

c) Z okazji kolendy zrealizować punkt programu o intronizacji obrazu N. Serca Jezusowego w domach poszczególnych członków.

3) *Komunia św. kwartalna.*

Z okazji święta Najświętszej Rodziny zechcą członkowie przystąpić do Komunii św. kwartalnej.

4) *Sprawa datku świeckich na cele central Akcji Katol. we Lwowie.*

Wielokrotnie już zaznaczaliśmy, że dotychczasowe fundusze, które stanowią podstawę bytu materialnego central Akcji Katolickiej we Lwowie są niewystarczające. Z tychże względów na kursie Akcji Katolickiej we wrześniu br. postanowiono zwrócić się do świeckich katolików, by za przykładem ofiarnego duchowieństwa naszej archidiecezji w miarę możności składali stałe lub choćby jednorazowe ofiary na ten cel. Realizując tę myśl, wysyłamy do wszystkich naszych Oddziałów odezwy i deklaracje z prośbą o pozyskanie choćby kilku ofiarodawców na cele Akcji Katolickiej.

Zdajemy sobie sprawę, że wszyscy dziś wyciągają ręce po ofiary, rozwój jednak Akcji Katolickiej dla nas katolików musi być najważniejszą sprawą, a potrzebne fundusze na ten cel złożyć musimy my katolicy. — Będzie to również piękny czyn apostolski, bo umożliwiający rozwój tego opatrznościowego dzieła apostolskiego jakim jest Akcja Katolicka.

Ufamy, że Oddziały nasze zdadzą chlubnie egzamin zrozumienia swych obowiązków katolickich, czego zresztą już tylokrotnie w ciągu zaledwie trzyletniego naszego istnienia mieliśmy dowody.

5) *Modlitwa za zmarłych członków.*

Zgodnie z uchwałą Zarządu z dnia 17/X br. oprócz dotychczasowej modlitwy na końcu zebrania należy odmawiać trzykrotnie „Wieczne odpoczywanie...“ za zmarłych członków naszego Stowarzyszenia.

6) *Sprawa „Głosu Akcji Katolickiej“.*

Z dniem 1 stycznia dotychczasowy Głos Akcji Katolickiej, urzędowy organ naszej archidiecezji staje się czasopismem miesięcznym. Wobec tego wszelkie komunikaty i informacje przesyłać będziemy Oddziałom za pośrednictwem „Głosu Akcji Katolickiej“. Specjalne okólniki wydawać będziemy jedynie w wyjątkowych wypadkach, gdy zajdzie tego potrzeba. — Z tego powodu każdy Oddział jest obowiązany prenumerować „Głos A. K.“, jako urzędowy organ Akcji Katolickiej swego Stowarzyszenia. Z dniem tedy 1 stycznia 1938 wszystkie nasze Oddziały, bez względu na to, czy dotychczas prenumerowały czy nie, otrzymają Głos Akcji Katolickiej.

Oprócz Oddziałów otrzymają również numer styczniowy Głosu A. K. niektórzy członkowie naszych Oddziałów.

Należytość za Głos Akcji Katolickiej łącznie ze składką kwartalną prosimy nadesłać wprost do Katolickiego Stowarzyszenia Mężów we Lwowie najpóźniej do 15 marca 1938. Prosimy również wszelkie reklamacje, dotyczące Głosu Akcji Katol. kierować wprost do naszego Stowarzyszenia.

Niewpłacenie prenumeraty do 15 marca uważać będziemy za zgodę na prenumerowanie Głosu Akcji Katol.

Każdy członek Akcji Katol. winien się starać w miarę możności o zaprenumerowanie Głosu, który będzie informował o całości zagadnień katolickich w naszej archidiecezji. Cena jest tak niską, że nie może ona zrobić wyłomu w budżecie domowym.

7) *Kronika.*

a) Dnia 31 października br. zmarł po długiej i ciężkiej chorobie śp. Jan Bizuń, prezes Oddziału w Podhajcach. Do ostatnich niemal chwil gorliwie zajmował się Oddziałem. Oby takich prezesów miało nasze Stowarzyszenie więcej. Duszę śp. Jana Bizunia polecamy modlitwom członków.

b) W listopadzie powstały następujące Oddziały: Derżów, Peczeniżyn, Mielnica nad Dniestrem.

c) Wizytacje Oddziałów. P. Prezes Nowakowski wizytował Oddziały: w Buczaczu, Podzameczku, Jazłowcu, Podlesiu, Petlikowcach Starych, Dźwinogrodzie.

Sekretarz Generalny Ks. Gumol: w Lubieniu Wielkim, Prusach i Winnikach.

Delegat Zarządu P. Prezes Sobota w Józefie. Delegat Zarządu P. Inż. Homelski w Olesku.

d) Prelekcję wygłosili: W. P. Prezes Nowakowski w Buczaczu (dla inteligencji oraz na kursie dekanalnym A. K.), w Jazłowcu (na akademii ku czci Chrystusa Króla), w Dulibach, we Lwowie na Lewandówce, oraz dla kierownictw Oddziałów lwowskich.

Ks. Sekretarz Gumol na Zlocie okręgowym we Lwowie.

W. P. Prezes Sobota na zebraniu organizacyjnym w Peczyniżynie.

e) Zlot okręgowy we Lwowie. Dnia 27 i 28 listopada odbył się zlot okręgu lwowskiego. Zebranie plenarne w niedzielę zaszczycił swą obecnością J. Ekscelencja Ks. Biskup Dr Eugeniusz Baziak, wygłaszając z tej okazji znamienne przemówienie.

Bliższe sprawozdanie ze Zlotu oraz treść przemówień podamy w następnym numerze.

Pamiętajmy o zakładaniu nowych Oddziałów!

Wrażenia z pielgrzymki K. S. M. do Częstochowy.

Specjalnym pociągiem, wyposażonym przez naszych lwowskich kolejarzy wyłącznie w wagony II i I klasy, stanęła nasza pielgrzymka dnia 18 września br. o godz. 6-tej rano w Częstochowie. Ustawiają się nasze szeregi i śpieszą odrazu przez wspaniałą aleję Najśw. P. Marii na Jasną Górę. Po drodze spotykamy tysiące pielgrzymów z pod znaku K. S. M., które ciągną równocześnie do stóp Matki Bożej. Trzeba zaznaczyć że samych pociągów specjalnych z całej Polski było 57! Nic dziwnego, wszak przybyło przeszło sto tysięcy Mężów Katolickich! Coraz to nowe napływające grupy cisną się i tłoczą bez przerwy w krużgankach olbrzymiego klasztoru, aby przyjąć Komunię św.. O godz. 9.30 zwarty tłum stutysięczny, ugrupowany według diecezji stoi wpatrzony w Ołtarz na szczycie klasztoru, gdzie króluje obraz Jasnogórskiej Pani. Dookoła Ołtarza barwna mozaika duchowieństwa z całej Polski z Najdostojniejszym Ks. Prymasem Polski i Biskupami na czele. Cały las sztandarów na przodzie tego olbrzymiego morza głów dodaje niezwykłego blasku i majestatu tej niewidzianej dotąd w Polsce manifestacji.

Rozpoczyna się Msza św. celebrowana przez J. E. Ks. Biskupa Lorka z Sandomierza. Po Mszy św. dokonał Dostojny Celebrans poświęcenia pięknego sztandaru Katolickiego Związku Mężów. Po poświęceniu sztandaru odśpiewano hymn „Boże coś Polskę“, poczym wysłuchano kazania Gen. Sek. K. S. M. w Warszawie Ks. Dr Pawliny.

O godz. 15-tej rozpoczęła się Akademia, którą otworzył Prezes K. Z. M. p. mec. Domański, po czym nastąpiło doniosłe przemówienie J. E. Kardynała Prymasa Hlonda „O roli mężczyzny katolika w życiu społecznym i publicznym“. Cały szereg potężnych megafonów umożliwił stutysięcznej rzeszy słyszeć każde słowo, jakie padło z przed Ołtarza „Królowej Niebios“. Hymnem „My chcemy Boga“ wyraziła stutysięczna rzesza uczestników wolę budowania życia osobistego i publicznego na zasadach Chrystusowych.

Po południu grupa lwowska łącznie z grupą łucką odbyła adorację Najśw. Sakramentu w kaplicy Cudownego Obrazu. Adorację odprawił Przew. Ks. Prałat Dr Janicki, Asystent K. S. M. we Lwowie, który w przemówieniu swoim zachęcił do kultu Matki Najświętszej. Adoracja oraz przemówienie wywołało duże wrażenie na członkach. Po adoracji odbyło się nabożeństwo wieczorne z podniosłym kazaniem, wygłoszonym przez Ks. Kan. S. Wojsę. W czasie całego nabożeństwa wszyscy uczestnicy trzymali zapalone świece z kolorowymi lampionami, co dawało nad wyraz efektowny obraz. Przez całą noc trwała adoracja Najśw. Sakramentu w kaplicy Cudownego Obrazu.

W niedzielę 19. IX. przy pięknej pogodzie jeszcze większe rzesze mężczyzn polskich zebrały się na placu przed szczytem, gdzie odprawił Mszę św. J. Em. Ks. Prymas Hlond. Po Mszy św. poświęcił Ks. Prymas wspaniałe „Wotum“, złożone w imieniu wszystkich członków K. S. M. Niezatarte wrażenie na nas wszystkich sprawiło uroczyste ślubowanie wiernej służby Ojczyźnie i Bogu, które powtórzyliśmy głośno za J. Em. Ks. Prymasem. Po podniosłym kazaniu J. E. Ks. Biskupa Adamskiego na temat Królestwa Bożego wygłosił dłuższe przemówienie J. E. Ks. Abp Nuncjusz Cortesi.

Kulminacyjnym punktem uroczystości niedzielnej był wspaniały dotąd nie widziany i nie praktykowany, imponujący pochód stutysiecznej armii mężów katolickich przez ulice miasta: pochód triumfalny bojowników Chrystusowych z pod znaku K. S. M., bijący jednym rytmem gorących serc w służbie dla Chrystusa i Polski. W pochodzie tym szli obok siebie w karnych szeregach: pracownicy umysłowi i fizyczni, uczeni, prostaczkowie, włościanie, górale i robotnicy. Promienieją na ten widok radosne

oblicza naszych Arcypasterzy, którzy z trybuny ustawionej na przeciw Kościoła św. Jakuba odbierają defiladę. Pochylają się sztandary, grają niezliczone orkiestry, aby złożyć pokłon Najdostojniejszemu Episkopatowi Polskiemu, a szerszej publiczności pokazać siłę, potęgę i rozwój naszej Organizacji. Zbliża się wreszcie nasza niewielka bo około 300 uczestników licząca, lecz dziarska i karna grupa lwowskiej archidiecezji. Na przodzie tablica orientacyjna, następnie poczet sztandarowy z zast. chorążego p. Nowosadem na czele. Wszyscy w szarfach o barwach papieskich. Na nowym sztandarze poświęconym niedawno na Zlocie K. S. M. w Kochawinie błyszczy w słońcu złocisty napis „Przyjdź Królestwo Twoje". Za sztandarem w pierwszej czwórce prezes K. S. M. Lwów p. J. T. Nowakowski, Sekr. Gen. Ks. K. Gumol, Wicepr. Dr J. Schmidt i Prezes Okręgu Lwowskiego p. E. Unolt. Żywiołowe oklaski i serdeczne okrzyki, jakie padały pod adresem naszej grupy, świadczyły o sympatii, jaką nasz „Semper Fidelis" Lwów cieszy się w Polsce.

Po południu, po zwiedzeniu wspaniałego skarbca, odbyła nasza grupa pod przewodnictwem Ks. Sekr. Gumola drogę krzyżową przed przepięknymi stacjami ze spiżu i marmuru. Wspólną modlitwą u stóp Ołtarza Jasnogórskiego zakończyliśmy pielgrzymkę.

W poniedziałek raniutko o 5-tej odjechaliśmy z Częstochowy, uwożąc ze sobą wrażenia, które nie zatrą się prędko w pamięci. W Krakowie zatrzymaliśmy się do wieczora. Zwiedzanie Krakowa rozpoczęliśmy od uroczystej Mszy św. odprawionej przez czcigodnego Ks. Sekr. Gumola przed Ołtarzem św. Stanisławá Biskupa. W czasie Mszy św. odśpiewali szereg pieśni religijnych nasi kresowiacy, a przeszło stu uczestników przystąpiło do Stołu Pańskiego. Po Mszy św. odśpiewano „Boże coś Polskę". Następnie zwiedzono gremialnie wspaniałą katedrę i zamek królewski na Wawelu, skarbiec oraz groby królewskie. Część naszej grupy zwiedziła także kopalnię soli w Wieliczce. Wspólne fotografie uwieczniły te piękne chwile, które zapiszą się mile w pamięci wszystkich uczestników.

We wtorek rano powróciliśmy do Lwowa. Na dworcu lwowskim p. Prezes Nowakowski podziękował wszystkim uczestnikom za ofiarny udział w pielgrzymce, podkreślając przy tym doniosłość przeżytych chwil, a z drugiej strony karność i potrzebną wyrozumiałość uczestników pielgrzymki, które w wysokiej mierze ułatwiły Kierownictwu pielgrzymki wywiązanie się ze swych zadań. Wkońcu podkreślił p. Prezes, że na specjalne podziękowanie zasługuje biuro turystyczne we Lwowie oraz Urząd Ruchu na Dworcu Głównym za tak uprzejme potraktowanie pielgrzymki K. S. M.

Żałować jednak należy, że z naszej Archidiecezji tak mało uczestników brało udział w tej potężnej manifestacji katolickiej.

„Akcja Katolicka jest udziałem świeckich w apostolstwie hierarchicznym Kościoła Katolickiego dla obrony zasad religijnych i moralnych, oraz dla rozwoju zdrowej i pożytecznej akcji społecznej pod kierownictwem hierarchii kościelnej, ponad wszystkimi partiami politycznymi i niezależnie od nich celem odnowienia życia katolickiego w rodzinie i społeczeństwie". *(Pius XI.)*

Katolickie Stowarzyszenie Kobiet

LWÓW, ul. Fredry 3, I p. ~ Telef. 251-66 ~ PKO nr. 505-572

Wszystkim Drogim naszym Członkiniom przesyłamy z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku serdeczne życzenia prawdziwego pokoju i radości.

Walne Zebranie w Oddziele.

Na podstawie 28 art. stat. Walne Zebranie odbywa się w styczniu. — Zwołuje je Kierownictwo Oddziału (art. 27). Dla ułatwienia podajemy porządek dzienny:

1. Modlitwa. 2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania. 3. Kwadrans katechizmowy lub ewangeliczny. 4. Sprawozdania Kierownictwa Oddziału za rok 1937. 5. Dyskusja nad sprawozdaniami. 6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 7. Zatwierdzenie sprawozdań Kierownictwa, Komisji Rewizyjnej i uchwalenie wniosku o udzielenie im absolutorium. 8. Wybór Kierownictwa Oddziału (o ile od ostatnich wyborów upłynęło już dwa lata). 9. Wybór Komisji Rewizyjnej. 10. Wybór Delegatek na Zjazd Delegowanych (art. 20 b). 11. Uchwalenie programu pracy i budżetu. 12. Wnioski i sprawy bieżące. 13. Zakończenie hymnem: „My chcemy Boga".

Uwaga: W głosowaniu biorą udział tylko członkinie a nie kandydatki.

Co trzeba robić przed Walnym Zebraniem?

1. Ustalić miejsce, datę i godzinę Walnego Zebrania i porządek obrad oraz uwiadomić wszystkie członkinie o tym terminie.

2. Uprosić Komisję Rewizyjną, by przeglądnęła książki kasowe i kwity.

3. Przygotować sprawozdanie na Walne Zebranie. Sprawozdanie z działalności Oddziału sporządza sekretarka razem z prezeską. Sprawozdanie to przed Walnym Zebraniem powinno być odczytane na posiedzeniu Kierownictwa, które może zechce jeszcze je uzupełnić lub zmienić. Sprawozdanie to odczytuje na Walnym Zebraniu prezeska lub sekretarka — sprawozdanie kasowe składa skarbniczka. W Oddziałach, w których praca jest bardzo rozbudowana, trzeba wprowadzać zwyczaj, by prezeska składała na Walnym Zebraniu tylko krótkie ogólne sprawozdanie a poza tym niech osobne sprawozdanie złoży skarbniczka, bibliotekarka, gospodyni lokalu, przewodnicząca sekcji charytatywnej, kościelnej itd. Każda z nich niech złoży sprawozdanie z tej pracy, za którą była odpowiedzialna przez cały rok.

4. Ułożyć listę przyszłego Kierownictwa, Komisji Rewizyjnej

i Delegatek na Zjazd Deleg., którą zaproponuje ustępujące Kierownictwo Walnemu Zebraniu, o ile wybory będą przeprowadzone na Walnym Zebraniu.

5. Ułożyć projekt programu pracy i budżetu na podstawie wskazówek Zarządu K. S. K.

Co trzeba zrobić po Walnym Zebraniu?

O ile wybrano nowe Kierownictwo, należy o tym zawiadomić starostwo powiatowe oraz Katolickie Stowarzyszenie Kobiet, Lwów ul. Fredry 3.

Kwestionariusz sprawozdawczy.

Do wszystkich Oddziałów rozesłałyśmy 3 egzemplarze kwestionariusza sprawozdawczego. Prosimy o wypełnienie wszystkich trzech, z których jeden należy odesłać do KSK do Lwowa, drugi zatrzymać w aktach Oddziału a trzeci oddać Zarządowi Par. Akcji Katol. lub Księdzu Proboszczowi.

Przed wypełnianiem kwestionariusza prosimy przeczytać raz jeszcze nasz 5-ty okólnik z sierpnia 1937 r.

Kronika.

Utworzenie nowych Okręgów.

Komitet Wykonawczy K. S. K. utworzył dwa nowe Okręgi:

1) z siedzibą w Kołomyi dla Oddziałów dekanatu Kołomyjskiego. Prezeską została P. Helena Jankowska — Kołomyja ul. Kraszewskiego 25. Do Kierownictwa Okręgu weszły ponadto Panie Tomakowa i Schweitzerówna z Kołomyi;

2) z siedzibą w Stanisławowie dla Oddziałów z dekanatu Stanisławowskiego oraz Oddziałów w Pawlikówce i Konkolnikach.

Prezeską wybrano P. Janinę Jasielską — Stanisławów ul. Abgarowicza 3.

Do Kierownictwa weszły: PP. Wenzlówna i Weichówna ze Stanisławowa, Kulczycka z Bitkowa i Jasińska z Tłumacza.

Kronika centrali.

3. grudnia odbyło się posiedzenie Komitetu Wykonawczego Stowarzyszenia diecezjalnego.

15, 16 i 17 listop. 1937 r. odbył się w *Kołomyi* dekanalny zamknięty Kurs dla Kierownictw naszych Oddziałów. Uczestniczki kursu mieszkały u SS. Marianek — tam też odbywały się obrady. Udział w kursie wzięły delegatki z Kołomyi, Kut, Pistynia, Zabłotowa, Peczeniżyna, Chocimierza, Czernelicy, Obertyna i Śniatyna. Łącznie uczestniczyło w Kursie około 70 członkiń. Referaty wygłaszali: Pani Zofia Sicińska z Poznania — redaktorka „Gazety dla Kobiet“, Ks. Kan. Dr Szmyd, Asystent KSK, Ks. Gromadzki, sekretarz

A. I. A. K., Ks. Fedorowicz, sekret. „Caritasu", P. Dr Dębicka — dr medyc., P. Jankowska prezeska Oddziału w Kołomyi i P. Kownacka, sekret. gener. K. S. K. Ks. Dziekan Peciak prowadził codzienne wieczorne konferencje religijne.

25, 26 i 27 listopada odbył się podobny zamknięty kurs w *Łoszniowie,* w którym udział wzięły delegatki z Chorostkowa, Janowa, Mikuliniec, Nastasowa, Strusowa, Trembowli, Kobyłowłok, Ostrowczyka, Podhajczyk, Zazdrości i Łoszniowa. Ogółem w kursie uczestniczyło 70 do 100 osób. Referaty wygłaszali: P. Sicińska z Poznania, Ks. Gromadzki ze Lwowa, Ks. Fedorowicz ze Lwowa, P. Sinkowska prezeska Oddziału KSK. w Trembowli oraz P. Kownacka.

Konferencje religijne wygłaszał Ks. Kan. Michałkiewicz.

Oba kursy rozpoczynano codziennie Mszą św. Po referatach odbywały się dyskusje. Ponadto przeprowadzono pokazowe zebranie Kierownictwa.

Wspólnie spędzone trzy dni przyczyniły się do nawiązania pomiędzy uczestniczkami kursu nici serdecznych węzłów. Niezapomnianą zostanie ofiarność Sióstr Marianek w Kołomyi i Sióstr Służebniczek w Łoszniowie, oraz członkiń obu miejscowości Oddziałów. Członkinie te (np. w Kołomyi) pożyczały własną pościel dla kursistek, w Łoszniowie zaś pomagały całe trzy dni Siostrom w gotowaniu posiłków, usługiwały do stołu a nawet dostarczyły produktów żywnościowych. Oddziałowi w Kołomyi i Łoszniowie wyrażamy pełne uznanie za ich wyrobienie organizacyjne i serdeczną wdzięczność za ofiarność członkiń.

29 listopada odbył się kurs jednodniowy w Stanisławowie. Kurs ten zorganizował miejscowy Oddział za zgodą i na prośbę centrali lwowskiej. Oprócz referatów, które wygłosili: P. Sicińska z Poznania, P. Jasielska ze Stanisławowa, Ks. Prałat Bilczewski oraz P. Kownacka — odbyło się pokazowe zebranie ogólne Oddziału stanisławowskiego. Udział w kursie wzięły delegatki z Jaremcza, Konkolnik, Pawlikówki, Niżniowa, Jezupola, Nadwórnej, Bitkowa, Halicza, Tyśmienicy, Tłumacza, Tarnawicy Polnej, Chocimierza, Otynii i Delatyna. Razem z Oddziałem stanisławowskim, którego członkinie brały bardzo liczny udział w Kursie, ogółem obecnych było ponad 100 osób.

Kronika Oddziałów.

W czasie od 14 listopada do 30 listopada sekretarka nasza odwiedziła następujące Oddziały: Kołomyja, Trembowla, Buczacz, Podzameczek, Koropiec, Sidorów, Łoszniów i Stanisławów.

Przekonała się o ich bardzo różnej ale wszędzie bardzo ofiarnej pracy.

I tak w Kołomyi Oddział nasz liczący wiele członkiń pracuje raczej wewnętrznie przez planowo prowadzone zebrania, nie wchodząc zupełnie w zakres działalności tych Stowarzyszeń, które już na

terenie parafii rozwijają działalność charytatywną, oświatową itp. Istnieją w Oddziele dziesiętniczki.

Oddział w Stanisławowie tworzy zastępy. Specjalnej działalności zewnętrznej nie podejmował do tej pory, nakłania jednak członkinie do pracy w innych organizacjach społecznych i charytatywnych. Obecnie przystępuje do utworzenia własnej świetlicy dla dzieci nie mających dostatecznej opieki.

W Buczaczu Kierownictwo Oddziału tworzy schronisko dla pozbawionych dachu staruszek-żebraczek. Zaprowadza również stałe godziny urzędowe, w czasie których dyżurujące członkinie będą udzielały porad zgłaszającym się członkiniom z Buczacza i podbuczackich Oddziałów tak w sprawach organizacyjnych jak i życiowych. Oddział ma własną świetlicę — wprawdzie dzieli ją z druhnami, jednakże może już wprowadzić tzw. „wtorki", w czasie których nasze członkinie schodzą się na wspólne czytania i roboty ręczne.

A Podzameczek? — Dzień powszedni i to sobota zwykle nie sprzyja odbywaniu zebrań na wsi. A jednak, gdy sekretarka nasza przyjechała do Podzameczka, właśnie w sobotę, przyszło około 40 kobiet. I choć sekretarka nie mogła porozmawiać z każdą członkinią z osobna, zdawało się jej jednak, że rzadko gdzie spotkać można tak wiele dobrej woli u członkiń i że nie wszędzie na zebraniach panuje taka gorąca katolicka atmosfera jak właśnie w Podzameczku. Drogie członkinie z Podzameczka serdecznie was pozdrawiamy — a napiszcie czasem do nas!

W Koropcu sekretarka nasza była na zebraniu ogólno-parafialnym, po czym odbyło się zebranie samego Kierownictwa Oddziału KSK. Oddział nasz ma sekcję miłosierdzia, która niesłychanie wiele dobrego robi w całej parafii. Obecnie jednak Kierownictwo zwraca dużą uwagę na planowe prowadzenie zebrań dla głębszego przygotowania członkiń do ich pracy apostolskiej, której dowodów dały już bardzo wiele.

W Trembowli praca naszego Oddziału bardzo dobrze zorganizowana, choć Oddział młody jeszcze. Myśli się tam o utworzeniu zastępów po okolicznych wioskach. Cieszymy się bardzo z tego, że w Oddziele tym znalazła specjalne uznanie Gazeta dla Kobiet. My też uważamy, że to jest doskonałe pismo dla nas!

Do *Sidorowa* nasza sekretarka ledwo dojechała! Gdy wysiadła z pociągu w Husiatynie okazało się, że nie ma przepustki! A trzeba było mieć koniecznie, bo to pas graniczny! Po wtóre przyjechała o dzień prędzej niż zapowiedziała i to wieczór. Wynajętą więc dorożką, którą wedle uroczystych zapewnień woźnicy miała być w Sidorowie za trzy kwadranse, jechała przeszło dwie godziny. I to wzdłuż granicy bolszewickiej, nad samym Zbruczem!... Szczęście, że istnieje staropolska gościnność i choć gość niespodziewanie obudzi śpiący już dom — to go nie tylko wpuszczą, ale jeszcze wieczerzą poczęstują. Ostatecznie wszystko się szczęśliwie skończyło. Wypuścili naszą sekretarkę z Husiatyna bez przepustki, nie utonęła po

drodze w błocie — choć już nie wiele do tego brakowało — no a w końcu dostała się w gościnne progi dworu.

Zebranie było nazajutrz. Dzień powszedni — ale kobiet przyszło wiele. Zabierają się tam solidnie do pracy!

Czy to nie wzruszające, że nas już wszędzie tyle! I w Poznaniu i w Warszawie i na Śląsku i w Wilnie i hen gdzieś nad Zbruczem o krok od Sowietów, w Sidorowie! I tam są też niewiasty chętne do pracy w Akcji Katolickiej. A muszą pracować doskonale: żeby się ich nie powstydziła nasza Dyrektorka Związku P. Strawińska, która może nie wiecie — urodziła się w parafii sidorowskiej!

No a w końcu *Łoszniów!* Jeśli chcecie wiedzieć jak wygląda doskonale pod względem organizacyjnym i ideowym prowadzona praca Oddziału wiejskiego — jedźcie do Łoszniowa!

Poproście tamtejszą sekretarkę, by wam pokazała protokoły, spis członkiń, zeszyt do zapisywania obecności na zebraniach, przeglądnijcie książki kasowe — a wreszcie zapytajcie prezeskę jak ona to robi, że ma zespół członkiń chętnych do pracy, karnych jak wojsko i skąd ta prezeska bierze siły do tak bardzo wielkiej ofiarności dla sprawy Kościoła!

A teraz może ktoś zapyta: Czyż wszystkie Oddziały są tak dobre?... Rzeczywiście nasza sekretarka miała to szczęście być teraz w samych dobrych Oddziałach! Widziała tylko jeden Oddział, w którym pracy nie ma żadnej — ale nazwy jego nie wymienimy!...

Projekt programu pracy i budżetu.

Jednym z punktów porządku obrad Walnego Zebrania jest uchwalenie programu pracy i budżetu na rok 1938. Projekt tego programu musi przygotować Kierownictwo Oddziału.

I. Program. Obawiamy się, że większość Kierownictw będzie to uważała za rzecz bardzo prostą, bo powie sobie, że z pewnością Stowarzyszenie jakiś gotowy program nadeszle, więc praca Kierownictwa ograniczy się do przeczytania go na Walnym Zebraniu.

Jednak Zarząd Stowarzyszenia w ten sposób sprawy tej nie załatwi! Bo czemże ma być ten program pracy? To mają być w kilku punktach ujęte te najważniejsze do wykonania w Oddziele zadania, które Walne Zebranie uchwali na rok 1938.

Czy one mogą być jednakowe we wszystkich parafiach naszej Archidiecezji?

Zdaje nam się, że nie trzeba bardzo szeroko rozpisywać się, by Kierownictwa zrozumiały, że tak nie jest. Zarząd Stowarzyszenia może dać ogólne wskazówki jednakie dla wszystkich, mówiące o duchowym wyrobieniu członkiń, przygotowaniu kandydatek, pracach organizacyjnych, wykonaniu hasła Episkopatu itp. Te wskazówki z konieczności muszą być rok rocznie mniej więcej te same.

Ale ich szczegółowe wykonanie może być co roku różne i w każdym Oddziele odmienne. Dla dobrego opracowania tych

szczegółów trzeba dokładnie znać warunki, w jakich każdy Oddział pracuje, trzeba wiedzieć jakie są pragnienia i potrzeby członkiń, jakie potrzeby parafii. O tym najlepiej wie Kierownictwo Oddziału a nie Zarząd Stowarzyszenia.

A zatem podajemy tylko ogólne wytyczne do programu pracy, które zaraz każde Kierownictwo musi dobrze przemyśleć i zastanowić się nad tym, jak je w swoim Oddziele szczegółowo opracować z największym pożytkiem dla członkiń i ich pracy apostolskiej.

1. *Dział organizacyjny.*

Ułożenie kalendarza pracy (terminy zebrań Kierownictw, ogólnych itp.)
przygotowanie kandydatek,
organizowanie zastępów,
„ sekcyj,
prenumerata czasopism,
zorganizowanie biblioteki podręcznej,
ulepszanie księgowości (protokoły, wykaz członków, księgi kasowe itd.),
współpraca z innymi Oddziałami Stowarzyszeń A. K. i z Zarządem PAK.

2. *Dział religijny.*

Rekolekcje zamknięte, półzamknięte, parafialne,
wspólne nabożeństwa,
udział w parafialnych uroczystościach kościelnych,
organizowanie obchodów religijnych.

3. *Wykonanie hasła Episkopatu.*

Referaty na zebraniach ogólnych związane z hasłem, w oparciu o encykliki społeczne, wedle wskazówek naszego okólnika z listopada 1937 roku.
Czytanie i omawianie encyklik społecznych. O ile możności zapoznawanie z nimi szerszego ogółu parafian (przez wykłady i pogadanki organizowane na własną rękę, lub w porozumieniu z P. A. K. i innymi Oddziałami Stowarzyszeń A. K.).

4. *Inne prace Oddziału.*

Zajęcie się pracą charytatywną w parafii (o ile żadna organizacja katolicka tego nie robi) i współpraca z innymi Stowarzyszeniami charytatywnymi.
W porozumieniu i za zgodą Księdza proboszcza zająć się utrzymaniem porządku w kościele oraz dbać o stan szat liturgicznych.
Brać udział w obchodach narodowo-państwowych.
Współpraca ze szkołą i pomoc dzieciom (Koła Rodzicielskie, dożywianie dzieci, półkolonie itp.)
Pogadanki higieniczne.
Specjalne dzieła (np. poradnia lekarska, prawna, wychowawcza, życiowo-schroniskowa, świetlica, biura pośrednictwa pracy, opieka nad służbą domową itp.)
Kursa dla analfabetów.
Kursa praktyczne (gotowania, kroju, szycia, przetworów owocowych itp.).

Powtarzamy raz jeszcze, że są to tylko podane Kierownictwom dla ułatwienia uwagi ogólne, z których wybrać należy to co się w Oddziele naprawdę da wykonać albo dodać coś nie wymienionego a potrzebnego, tak ażeby uchwalony program pracy nie był tylko niepotrzebnym świstkiem papieru, ale rzeczywistą pomocą w wykonaniu całorocznej pracy Oddziału.

II. Budżet Oddziału na rok 1938. Na Walnym Zebraniu potrzeba uchwalić również i budżet dochodów i rozchodów Oddziału na rok 1938.

Dla przykładu podajemy, jakie pozycje winny być zawarte w budżecie. Podane przez nas cyfry są naturalnie zmyślone — w każdym bowiem Oddziele trzeba wstawić (na podstawie przeszłorocznego sprawozdania kasowego) takie cyfry, któreby odpowiadały mniej więcej przewidzianym dochodom i rozchodom.

D o c h o d y:

Pozostałość z roku 1937	zł	14.50
Wkładki członkiń	„	55.—
Wpisowe	„	3.—
Ofiary	„	5.—
Dochód z imprez	„	20.—
Nieprzewidziane	„	2.50
Razem	zł	100.—

R o z c h o d y:

Wkładka do Stowarzyszenia	zł	5.50
Prenumerata „Głosu A. K.“	„	1.50
„ „Zjednoczenia“	„	4.—
„ 10 egz. „Gazety dla kobiet	„	18.—
Lokal, opał, światło	„	30.—
Przybory biurowe i opłata pocztowa	„	6.—
Wyjazd 2 delegatek na Zjazd Deleg.	„	26.—
Kupno książek do biblioteki podręcznej	„	6.—
Nieprzewidziane	„	3.—
Razem	zł	100.—

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MŁODZIEŻY MĘSK.
LWÓW UL. FREDRY 3 TELEFON 247-58 KONTO P.K.O. 508.258

Jego Ekscelencji Księdzu Arcybiskupowi Metropolicie Dr Bolesławowi Twardowskiemu, Jego Ekscelencji Księdzu Biskupowi Dr Eugeniuszowi Baziakowi, Przewielebnym Księżom Asystentom, Kierownictwom Okręgów i Oddziałów oraz wszystkim Druhom z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku serdeczne życzenia wszelkich łask składa Zarząd KSMM.

Budujmy Polskę Chrystusową!

Zaczynamy nowy rok pracy. Pracy nad swoimi duszami, charakterami, wolą i ciałem. Rozumiemy bowiem, że z silnych jednostek składa się silny naród, że zdrowe jednostki to — zdrowe społeczeństwo, że jednostki żyjące zasadami Chrystusowymi stwarzają władztwo Chrystusa w narodzie i państwie. Rozumiemy, że budować Polskę Chrystusową jest naszym obowiązkiem.

Żyjemy w warunkach bardzo trudnych, których cechą jest niepokój jednostki i społeczeństwa, oraz ostra walka pomiędzy zasadami Chrystusowymi a szatańskimi. Uzyskać spokój i zwycięstwo można tylko w Chrystusie — o tym musimy pamiętać. Pełni radości stajemy w szeregach naszego Króla-królów. Atak nasz o prawdy i zasady Chrystusowe musimy przeprowadzić na całym froncie życia polskiego.

Chrystus musi królować w Polsce w życiu jednostek i rodzin, królować w narodzie. Jego zasady muszą obowiązywać w nauce, sztuce, obyczajach — wogóle w całej kulturze Polaka. Życie gospodarcze kierować się musi Jego Bożymi prawami opartymi o zasady ewangelii i wskazania Ojców św. Bo Polska Chrystusowa — to Polska silna. A my takiej Polski pragniemy, o taką się modlimy i zrobimy wszystko, by taką była.

Moc swą czerpać będziemy z żłóbka betlejemskiego Dziecięcia, Które swoją rączką pracę naszą błogosławić będzie. A wzmocnieni pomocą Bożą ofiarnie pracować będziemy aż do zwycięstwa.

Przede wszystkim w dalszym ciągu starać się będziemy, by jak największa ilość druhów przeszła przeszkolenie organizacyjne. Zdajemy sobie sprawę, że bez świadomych i odpowiednio przygotowanych pracowników-druhów nasze Oddziały będą słabe, bez życia. Ożywienie w naszej pracy przeprowadzić musimy przez zorganizowanie Okręgów KSMM. A całe nasze życie organizacyjne oprzeć musimy na coraz większej sprężystości, karności i punktualności, — i na pogłębieniu wszystkich działów naszej pracy. Poza tym tym hasło N. Episkopatu wkłada na nas obowiązek poznania zasad społecznych i propagowania ich w swoim otoczeniu.

Jak Druhowie widzą, czeka nas wiele ważnych zajęć zwyczajnych, a gdy dodamy do tego jeszcze Zlot, wiele więc nowych prac przybędzie. Sprostać tym zadaniom będzie można tylko przy pomocy Bożej i dobrze zorganizowanej pracy w Oddziałach. Zarząd KSMM będzie się starał Kierownictwom pomóc różnymi sposobami. A jednym z nich jest utrzymywanie ścisłej łączności z Zarządem KSMM, czytanie i zastosowywanie się do wszelkich wskazań, zawartych w okólnikach, ,,Głosie A. K." (który będzie wychodził co miesiąca) oraz w „Przyjacielu Młodzieży" i „Kierowniku". — Każde nowe wydawnictwo KZMM winno zaraz znaleść się w bibliotekach Oddziału, by mogło służyć Kierownictwu nowymi wiadomościami i nowymi sposobami pracy. Poza tymi wskazaniami potrzeba wiele zapału do naszej pracy, potrzeba też silnej woli. — Zapału nam doda świadomość, że przez pracę naszą b u d u j e m y *Polskę Chrystusową!...*

Zlot ogólno-polski KSMM odbędzie się w Częstochowie. Zlot odbędzie się pod hasłem „B u d u j m y P o l s k ę C h r y s t u s o w ą". Termin Zlotu zostanie podany później.

Kierownictwa Oddziałów już obecnie winny przystąpić do przygotowań zlotowych. Na Zlocie winna stawić się jak największa ilość druhów!... Wszystkie Oddziały muszą w Zlocie być reprezentowane. Zapytacie się, czy wszyscy mogą brać udział w Zlocie? Odpowiadamy, że tylko ci druhowie, którzy swoim życiem i postępowaniem stwierdzają, że są prawdziwymi członkami naszej organizacji, że znają dokładnie nasze zasady, że są to członkowie czynni i oddani pracy KSMM. Kandydaci na Zlot muszą poddać się próbie z Pierwszej Książki KZMM i złożyć przyrzeczenie organizacyjne. Na Zlot jadą druhowie, którzy wiele tam mogą skorzystać, nauczyć się, a przez to stać się pożyteczną jednostką w Oddziele. Dla maruderów na Zlocie nie ma miejsca. O Zlocie należy sobie przeczytać artykuł z listopadowego „Przyjaciela Młodzieży".

Jako prace początkowe dla Kierownictw, będzie opracowanie programu przygotowań do Zlotu:

a) Zorganizowanie *Komitetu zlotowego*, który zastanowi się nad zebraniem odpowiednich funduszy na Zlot. — Do Komitetów należy zaprosić Prezesa P. A. K., prezesa Oddziału KSM, prezeski Oddziału KSK i KSMŻ, oraz osoby, które wiele mogą pomóc. W sprawie powołania Komitetu zlotowego należy się przed tym porozumieć z Księdzem Asystentem i dokładnie ustalić listę członków Komitetu, skład Zarządu i program prac Komitetu;

b) zająć się przygotowaniem członków na Zlot (wyszkolenie, ukończenie Pierwszej Książki itp.);

c) zastanowić się nad sprawą umundurowania Oddziału.

O powstaniu Komitetu należy zawiadomić natychmiast Zarząd KSMM, podając skład zarządu Komitetu.

Wiadomości o Zlocie będą podawane w pismach organizacyjnych, jak „Przyjaciel Młodzieży" (w listopadowym nr są podane dwie piosenki zlotowe), „Kierowniku", „Głosie A. K." i w specjalnych okólnikach.

Sprawozdanie roczne.

Zbliża się koniec roku kalendarzowego. W tym czasie najważniejszym obowiązkiem organizacyjnym jest przygotowanie sprawozdania z pracy Oddziału.

Od obowiązku tego nie może się uchylić żaden Oddział. Czy pracował mało, czy dużo, nawet żeby owoce pracy były bardzo mizerne, to sprawozdanie musi być zrobione. Sprawozdanie roczne należy przygotować na specjalnych formularzach drukowanych. Formularze zostaną rozesłane z 10 nr Okólnika KSMM. Termin ostatni nadsyłania sprawozdań upływa z dniem 31 stycznia 1938.

Składka dla K. S. M. M.

Zaznaczamy, że do dnia 1 stycznia 1938 r. upływa termin wpłat składek dla KSMM. Składka wynosi 2 gr miesięcznie od członka (od wszystkich członków, bez względu na zwolnionych od płacenia składki dla Oddziału).

Prenumerata pism organizacyjnych.

Przypominamy obowiązek prenumerowania pism organizazacyjnych przez Kierownictwo Oddziału, a to dla druhów „Przyjaciela Młodzieży" przynajmniej jeden egz. na zastęp, „Kierownika" i „Głosu A. K." dla Kierownictwa Oddziału.

Katolickie Stowarzyszenie Młodz. Żeńsk

LWÓW, ul. Fredry 3, I p. — Telef. 25-46 — PKO nr. 505.589

Z okazji świąt Bożego Narodzenia oraz zbliżającego się Nowego Roku składa Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej najserdeczniejsze życzenia wszelkich łask Bożych J. E. Najdostojniejszemu Księdzu Metropolicie Dr Bolesławowi Twardowskiemu, J. E. Księdzu Biskupowi Dr Eugeniuszowi Baziakowi, Przewielebnym Księżom Asystentom, Archidiecezjalnemu Instytutowi Akcji Katolickiej, Katolickim Stowarzyszeniom Kobiet, Mężów i Młodzieży Męskiej, oraz Wam drogie Druhny!

Nasz program pracy na rok 1938.

Praca w A. K. postępuje według pewnych wytycznych niezmiennych; dziedziny nad którymi pracujemy, a więc wyrobienie charakteru, pogłębienie religijne, wyszkolenie obywatelskie, dokształcanie, P. R., W. F. itp. stawiają przed nami rokrocznie analogiczne zagadnienia. Prócz tego jednak pracę naszą wzmacniają Hasła Najdostojniejszego Episkopatu, które myśli, starania nasze, ogniskują dokoła jednego, wybranego zagadnienia i przez to dają tym naszym stałym pracom, coraz to inne zabarwienie...

Oto na rok bieżący Hasło Episkopatu dla całej A. K. w Polsce brzmi: „Katolickie zasady społeczne podstawą socjalnej przebudowy świata".

Niejedna druhna pomyśli odrazu: „Co ja przy moich ograniczonych środkach mogę zrobić dla przebudowy socjalnej społeczeństwa?" A tymczasem żadna z Was nie wie, na jakim stanowisku będzie za lat parę, jakie obejmie obowiązki, jakie przysługiwać będą jej prawa. Do życia z ludźmi, do życia w społeczeństwie, trzeba wejść z pewnym przygotowaniem... Do tej pracy właśnie wzywa nas tegoroczne hasło! My katolicy, musimy przejść przeszkolenie w szkole Chrystusowej, a wszelkie zagadnienia, odnoszące się do wzajemnego ustosunkowania się ludzi do siebie rozpatrywać i rozstrzygać w świetle nauki Kościoła!

Przyszły obraz społeczeństwa może być różny, zależnie od tego, jaką szkołę przechodzą dziś ci, którzy za lat parę przyjdą do głosu i staną na szerszym terenie pracy.

Naszą pracą dzisiejszą w Oddziałach wyrabiamy członków i przyczyniamy się do ukształtowania jutrzejszego obrazu naszego społeczeństwa. My katolicy powinniśmy zadecydować, jaki będzie ten obraz! A więc do pracy!

Nie żądajmy od siebie niemożliwości, nie przebudowujmy odrazu świata, lecz przebudujmy najpierw serca nasze w myśl hasła, a o sposobność realizowania tych zasad nie bójmy się.

Cóż zatem jest najistotniejszą podstawą myśli społecznej? Miłość! To jedno słowo zawiera wytyczną dla całego programu katolickiego w dziedzinie społecznej. Czy rzeczywiście?

Niedwuznacznie mówi nam o tym Pismo św. Jako najważniejsze przykazanie podaje nam Pan Jezus przykazanie miłości.

Oto w najuroczystszej chwili w czasie swej mowy pożegnalnej w wieczerniku dwukrotnie mówi Pan Jezus do Apostołów: „To jest przykazanie moje, abyście się wzajemnie miłowali, jakom Ja was umiłował" (Jan 15, 12). „Przykazuję wam, abyście się wzajemnie miłowali" (Jan 15, 17).

Oto słowa wielkie, jakże różne od wszelkich prób rozwiązania problemów społecznych drogą nienawiści, walki klas, rewolucyjnego rozlewu krwi bratniej.

Tę miłość wzajemną realizowały społeczeństwa pierwszych gmin chrześcijańskich wzbudzając podziw żydów i pogan, którzy mówili: „Patrzcie, jak oni się miłują". Do tego nam dziś wrócić potrzeba, wszystkim katolikom, a w pierwszym rzędzie, nam zrzeszonym w Akcji Katolickiej, którzy mamy „wszystko odnowić w Chrystusie".

A więc tegoroczne hasło zmusza nas do przebudowy serc naszych, do rozszerzenia ich wielką miłością bliźniego, na której dopiero może powstać nowy ład i nowy sprawiedliwy porządek społeczny.

Wyobraźcie sobie przemysłowca katolika, przenikniętego duchem miłości bliźniego. Czy będzie on gonił za zyskiem z krzywdą pracowników swego przedsiębiorstwa? A naodwrót katoliccy pracownicy tegoż przedsiębiorstwa czy będą utrudniali porozumienie się z pracodawcą stawianiem niemożliwych do spełnienia żądań i strajkami?

Zatem praca nasza w roku bieżącym pójdzie dwoma drogami:

1. Zaznajomienie się i dokładne zrozumienie hasła Episkopatu oraz zagadnień społecznych w świetle nauki katolickiej przez:
   a) okólniki centrali, *b)* kursy,
   c) referaty i pogadanki, urządzone w Oddziałach i zebr. Okr.
   d) czytanie Encyklik Ojca św. Leona XIII i Piusa XI i książek z dziedziny socjalnej.
2. Przysposobienie charakterów przez:
   a) pracę wewnętrzną nad charakterem z punktu widzenia naszego współżycia z bliźnimi, zrewidowanie i polepszenie naszego stosunku do otoczenia (Oddział, wieś, pracownia zawodowa), *b)* pracę w kołach czynnej miłości bliźniego.

Z życia naszych Oddziałów.

W czasie od 15 do 25 października br. odbył się dla druhen KSMŻ staraniem Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Żeńskiej, przy wydatnym i życzliwym poparciu Przewielebnego Księdza Proboszcza Marcina Bosaka, 10-cio dniowy kurs spółdzielczy w Mariampolu. W kursie uczestniczyło 22 druhen i ukończyło z wynikiem dodatnim. Kursistki pracowały w zastępach. Wiadomości z dziedziny spółdzielczej prowadzili bardzo sumiennie i ofiarnie pp. Inspektorzy ze stanisławowskiego Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego. Pogadanki etyczne i organizacyjne, jakoteż ogólne kierow-

nictwo i opieka nad kursistkami spoczywało w rękach p. Marii Martinkówny, referentki biura KSMŻ. Dział przysposobienia rolniczego prowadziła dhna instruktorka Ewa Pasternakówna. Było też miejsce i czas na zajęcia świetlicowe, pieśni, inscenizacje, które niestrudzenie prowadziły p. Martinkówna i dhna Pasternak. Kurs zaszczycił odwiedzinami p. Starosta Powiatowy ze Stanisławowa. Na zakończenie kursu przybył Najprzewielebniejszy Ks. Prałat Kazimierz Bilczewski, Asystent KSMŻ.

Jak młodzież KSMŻ interesuje się sprawami organizacji handlu, dowodzi udział 12 druhen, w prawie równocześnie odbywającym się kursie handlu straganiarskiego, urządzonym przez Stowarzyszenie Kupców i Przemysłowców Polskich województw południowowschodnich we Lwowie.

Kilka druhen pracuje już w sklepach i przy swoich stoiskach.

——o——

W dniu 12 grudnia w sali parafialnej przy kościele św. Mikołaja we Lwowie odbyła się inauguracja całorocznego kursu społecznego dla druhen Okręgu lwowskiego, na który to kurs złożą się wykłady raz w miesiącu wygłaszane z dziedziny zagadnień społ.

Rozpoczęcie kursu zaszczycili swą obecnością: J. E. Najprzewielebniejszy Ks. Prałat Janicki, Proboszcz parafii św. Mikołaja, Prezes Archidiecezjalnego Instytutu A. K. p. Stanisław Langie, Przewielebni Księża -Asystenci Oddziałów lwowskich, oraz liczne grono osób z Zarządu KSMŻ. Druhen było około 200.

Po otwarciu kursu przez J. E. Najprzewielebniejszego Ks. Biskupa, który w gorących słowach zachęcał młodzież do stosowania w życiu codziennym miłości bliźniego i sprawiedliwości chrześcijańskiej jako podstawowej zasady nauki Kościoła katolickiego, inauguracyjne przemówienie wygłosił p. redaktor Mgr Nowosad.

Część druga zebrania poświęcona była uczczeniu bohaterskich Orląt lwowskich.

Program wykonały druhny Oddziałów św. Alejzego i św. Teresy od Dzieciątka Jezus.

We formie prostej wieczornego „kominka" przesunęły się obrazy minionych ofiarnych zmagań, cierpień i zwycięstw lwowskich Orląt.

Śpiewy, deklamacje chóralne i solowe, wreszcie gawęda zamknęły w sobie pamiętną grozę listopadowych dni i wielką chwilę wyzwolenia z inwazji ukraińskiej danego nam od Boga w dzień Zmartwychwstania Pańskiego!

Dzwon rezurekcyjny w kościele głoszący wyzwolenie ducha z niewoli ciemności, był dzwonem wyzwolenia Lwowa „semper fidelis" od inwazji ukraińskiej. Jakże dziwnie historia naszego narodu zżyta i spleciona jest z życiem i dziejami Kościoła naszego.

Dobrze jest odświeżać w wspomnieniach przeżycia narodu! One budzą sennych z uśpienia, rozszerzają serca, krzeszą iskrę miłości i poszanowania spuścizny Ojców naszych!

